FARMECUL CELEI MAI ROMANTICE OLIMPIADE MODERNE *)

Iată o situație privilegiată. Să scrii despre o carte epuizată în cîteva zile, deci la adăpost de orice bănuială că ai intenționa să faci publicitate lucrării și autorilor ei. Să ai șansa de a fi unul din puținii martori ai întîmplărilor povestite în carte este a doua postură de invidiat, deși nu întotdeauna o astfel de situație poate conveni unor autori. Însă, meritul principal al celor 400 de pagini ale OLIMPIADEI MEXICANE de **I. Goga** și **Em. Valeriu** constă tocmai în atracția pe care aceste pagini le exercită prin respirația, diversitatea și farmecul lor și asupra martorilor oculari ai celor mai romantice Jocuri Olimpice moderne. Acestia găsesc în mod fericit completate impresiile proprii despre Olimpiadă într-o măsură atît de mare și diversă, încît uimește capacitatea de investigație și pătrundere a jocurilor propriu-zise și a cadrului lor de către cei doi autori. Este, prin urmare, de la sine înțeles, ce mare valoare are emoționantul reportaj cuprins în **Olimpiada mexicană** pentru acei cititori ai cărții cărora televizoarele nu le-au putut reda decît fotografic imagini ale dramaticelor încleștări sportive și priveliști din tulburătorul Mexic.

Ilie Goga și Emanuel Valeriu reușesc, ca niciodată pînă acum, într-o carte despre o Olimpiadă modernă, să facă să palpite de viață fiecare clipă trăită lîngă marii sportivi ai lumii, aproape de răsuflarea lor caldă și emoționantă, în intimitatea acestora, pe străzi, în orașe și locuri de un inedit amețitor.

Ideea autorilor de a introduce pe cititori în atmosfera acestei **„Italii a Americilor"** care este Mexicul, a fost realizată în primele 100 de pagini de o reală frumusețe literară, care transformă pe autori, gazetari sportivi de profesie, în veritabili scriitori de talent.

Nu numai cititorii amatori de sport, dar nici alți cititori de cele mai variate preferințe, nu au avut pînă acum la îndemînă un tablou atît de plastic și de omogen în care istoria și geografia, veche și modernă, a Mexicului își dau mîna într-o trepidantă și atrăgătoare creionare, galopînd de la Hernando de Cortez, cuceritorul Mexicului, la „las clavadistas" de azi, celebrii săritori în Ocean de pe stîncile înalte de la Acapulco. Chiar și atunci cînd **Olimpiada Mexicană** trece de suta de pagini dedicate aclimatizării cu romantismul Mexicului, următoarele 300 de pagini, închinate întrecerilor sportive, sînt presărate, în mod meșteșugit, cu frînturi de viață autohtonă care se încadrează de minune în ansamblul relatării sportive.

De altfel, succesul deosebit al acestei cărți este produs de simbioza fericită dintre cadrul mirific mexican al Jocurilor Olimpice și relatările performanțelor din fiecare probă, a cărei realizare a fost posibilă și datorită omogenizării structurilor diferite ale autorilor. Unul, Ilie Goga, pelerin mai vechi la Olimpiade, observator atent, adept al peisajului natural și sportiv, cu înclinații spre visare, celălalt, Emanuel Valeriu, sportiv mai vechi, cu experiență proprie în terenul de joc, obișnuit cu frumosul, dar și cu duritatea întrecerii sportive, agitat și pretențios în același timp. Totuși, ei au reușit, în mod aproape ideal, ca sub două semnături să elaboreze o lucrare atît de unitară, încît ar putea fi atribuită unei singure semnături.

Părăsind parfumul paginilor care povestesc de vechiul Tenochtitlan, Mexico City de azi, cu piața Zocalo și parcul Chapultepec, de piramidele Soarelui și Lunii de la Teotihuacan, de Chichen-Itza, Taxco, Oaxaca, Acapulco sau Xohimilco, trecem la cavalcada dramatică a întrecerilor sportive, dintre care atletismului îi sînt închinate capitole de veritabilă patimă sportivă pentru zeii olimpici moderni ai vitezei, forței și înălțimii. Autorii dedică un imn sportivilor mari și mici, dar mai ales celor mari, ale căror isprăvi turnate în aurul medaliilor sînt cîntate vibrant, emoționant și contagios pentru aceia care numai în anii din urmă au luat contact, datorită expansiunii sportului și televiziunii, cu marile satisfacții și drame ale stadionului.

Autorii au rezolvat dificultățile capitolizării seci a probelor atletice și a celorlalte sporturi, printr-o titrare colorată („Tritonii de la Alberca", „La Azteca plouă cu perne" etc.) și o programare variată care nu oferă cititorilor pauze datorită tratării vioaie și interesante.

Filmul probelor este captivant, sacadat, interiorizat sau exteriorizat atunci cînd este necesar, cu o nestăvilită dragoste pentru sport și performanțe. Din bagajul unei culturi sportive multiple, autorii adaugă, cu sare și piper, amănunte intime despre idolii Olimpiadei, ca atleții Oerter, Saneev, Fossbury, Keino, înotătorii Mike Wenden, Debbie Meyer, Mark Spitz, Munoz, baschetbalistul Spencer Haywoode și alții, printre care se amestecă un „pensionar" ca Johnny Weissmüller, o răsfățată ca Rita Pavone, umbra lui Ramon Novaro, giganticul complex Magdalena Mixhuca cu 69 terenuri de fotbal, și umbra nefericitului rege Montezuma, toți și toate într-un cocteil sorbit cu nesaț.

I. Goga și Em. Valeriu sînt deosebit de receptivi la prezența și realizările sportivilor români în Mexic, cărora le închină pagini de o vibrantă dăruire. Momentele cuceririi medaliilor olimpice sînt redate cu atîta intensitate încît parcă se aud dintre rîndurile cărții, într-o singură bătaie, palpitațiile inimilor românilor, concurenți și spectatori, pe frontul pașnic al Olimpiadei mexicane. Reginele atletismului nostru s-au întrecut pe ele însele. Lia Manoliu și Viorica Viscopoleanu au cucerit medaliile de aur, ca și Ionel Drîmbă la scrimă și cuplul Patzaichin - Covaliov la canoe dublu.

Cartea este o sinteză a celui mai important succes realizat de sportul românesc de-a lungul participării la Olimpiade: 15 medalii, și acest record își găsește în această lucrare o expresie deplină pe înțelesul tuturor acelora care astăzi, la noi și în lumea întreagă, împărtășesc cu dragoste sportul, indiferent de cunoștințele în acest domeniu. **Olimpiada Mexicană** umple și un asemenea gol, căci după lectura cărții cititorii au un orizont mult mai larg despre interpretarea fenomenului sportiv mondial.

Lucrarea se încheie cu o trecere în revistă a Olimpiadei culturale, cu Olimpiada în cifre, rezultatele din toate probele olimpice disputate în Mexico '68 și cu „La revedere, la München '72".

În 1968 a fost Olimpiada romantică, cea mai romantică de pînă acum, pe pămîntul mexican cu oameni ospitalieri, „cu sufletul fierbinte", cum scriu autorii. Probabil că Olimpiada de la München va fi aproape de perfecțiune, Olimpiadă de laborator, Olimpiada calculului electronic, la fiecare mișcare a sportivilor și spectatorilor. Și atunci ne vom întreba, nostalgici, cînd vom mai vedea, oare, o Olimpiadă ca aceea mexicană? Aproape sigur, niciodată în generația noastră. Iată de ce vom păstra în bibliotecă această carte. S-o recitim peste ani...

Aurel C. NEAGU
redactor-șef
al revistei „Fotbal"

* OLIMPIADA MEXICANĂ de I. Goga și Em. Valeriu, Ed. C.N.E.F.S., 1969.

ÎNVĂȚAȚI JUDO cu Florian Frazzei

În momentul cînd un sport încearcă să-și impună ființa și să-și consolideze personalitatea, unul din factorii ce contribuie eficient la împlinirea acestor deziderate îl constituie propaganda desfășurată în jurul său, acea forță care-l ține în actualitate, îl recomandă și-l propulsează. Vizavi de acest instrument — propaganda — se situează literatura de specialitate, acel abecedar sau compendiu util atît celor angajați să descifreze legile noului sport cît și celor care caută să-și rotunjească cunoștințele.

Făcîndu-se ecoul acestor necesități, mănunchiul de specialiști din judo s-a angajat într-o susținută muncă de creație, astfel că, numai la un an și jumătate de la înființarea federației de specialitate — deci de la oficializarea acestui sport — beneficiem de două prețioase volume de judo, aparținînd profesorilor Ion Avram și Florian Frazzei.

Cea de a doua apariție (intrată recent pe canalele difuzării), „Învățați judo" a lui Florian Frazzei este un manual conceput după toate rigorile unui atare gen: începe cu o istorie ce reface etapele principale din evoluția acestei discipline de origină niponă, continuă cu un capitol ce delimitează aria judo-ului, diferențiindu-l de auxiliarele sale: aikido și karate — discipline desprinse din vechiul trunchi al jiu-jitsului și care reprezintă metode cu caracter agresiv care nu se practică la noi — prezintă „școala căderii", insistînd apoi, pe 65 de pagini, asupra celor două mari capitole ale luptei: „lupta în picioare", și „lupta la sol".

Însoțind fiecare procedeu tehnic cu o kinogramă și cu un „subsol" intitulat: „greșeli, corectări, recomandări" — ce urmărește a-l feri pe executant de erori — „Învățați judo" se dovedește a fi un foarte util instrument pentru masa deosebit de bogată de tineri angajați să descifreze tainele acestui sport asupra căruia domină încă unda de mister. (N. Mș.).

GIMNASTICA DE BAZĂ ȘI ACROBATICĂ ÎN ȘCOALĂ

A ieșit de curînd de sub tipar, în editura CNEFS, manualul **„Gimnastica de bază și acrobatică în școală"** de **conf. univ. N. Băiașu și lector A. Birlea.**

Folosind o îndelungată experiență personală și bizuindu-se pe o bibliografie modernă, autorii expun în paginile lucrării un valoros material destinat profesorilor de educație fizică, precum și studenților din institutele de specialitate. Manualul este împărțit în trei părți: gimnastica de bază, gimnastica acrobatică și formele de predare a gimnasticii în școală. Cititorului i se oferă prețioase îndrumări pentru alcătuirea și desfășurarea lecțiilor, precum și indicații tehnice și metodice pentru fiecare exercițiu. Textul este însoțit de desene sugestive, executate de asistenta universitară Atanasia Ionescu, ea însăși una dintre redutabilele maestre ale fostei noastre „echipe de aur".

Partea I — gimnastica de bază — are o largă aplicație. Ea folosește oricui se interesează de întărirea și menținerea sănătății, de o dezvoltare fizică armonioasă. În partea a II-a autorii propun, justificat, predarea în școală a unor elemente acrobatice mai dificile (răsturnări, salturi), tratate, din păcate, cu prea multă prudență de unii colegi. În partea a III-a, după expunerea problemelor generale asupra lecției, sînt prezentate 20 de conspecte de lecție de gimnastică de bază și acrobatică, alcătuite după o schemă judicioasă.

Lucrarea se adresează tuturor profesorilor de educație fizică din școli, chiar și acelora care lucrează în condiții materiale mai modeste, avînd în vedere faptul că gimnastica de bază și cea acrobatică nu necesită săli și instalații deosebite.

prof. Petre DUNGACIU

PELE ȘI SAMBA

Este, probabil, inutil să argumentăm în ce virtute o pagină de carte despre Pele și fotbalul lui e devorată de cititor, deopotrivă la noi cît și oriunde, aiurea, pe mapamondul acesta îndrăgostit de fotbal.

La noi, ultimele — nu însă și primele — pagini despre Pele și fotbalul brazilian aparțin confratelui Petre Cristea, deținătorul rubricii de sport a ziarului județului Ilfov, „Steagul Roșu", în cartea „Pele, Brazilia, fotbalul și... samba". Plecat acum aproape doi ani spre îndepărtata Brazilie, unde va zăbovi mai bine de zece săptămîni, Petre Cristea ne-a oferit o bună prezentare a fotbalului brazilian, cu informații ample și cel mai adesea pertinente, referitoare la toate sectoarele de existență ale acestuia: organizare, arbitri, stadioane, suporteri și, în sfîrșit, jucători, cu capitole speciale dedicate zeilor contemporani ai balonului rotund, care sînt Tostao, Garrincha și, bineînțeles, Pele.

Evident, un Pele pe copertă este suficient pentru a vinde o carte. Și cartea lui Petre Cristea — în care cititorul român va afla, dincolo de noutăți (mai vechi) din soccerul brazilian, și amănunte (nu întotdeauna exacte) despre turneul lui Pîrcălab și Ion Ionescu în țara lui Pele — se va vinde... Pentru suma ei de informații — aflăm astfel, cu surprindere, că vestitul Maracana se cheamă de fapt Lostadio Mario Filho, că suporterii brazilieni se numesc torcedores, și cîte altele — pentru multe dintre capitolele ei, între care „Drama unui idol" ne-a plăcut cu osebire, tocmai pentru că autorul rezistă tentației melodramaticului, în sfîrșit, chiar pentru unele stîngăcii inerente debutului.

La urma urmei, legendele se povestesc mai degrabă oral, nu cu creionul pe hîrtie, și a face altfel e, desigur, o mare îndrăzneală, la care Petre Cristea purcede cu fruntea sus. Acesta este marele său merit, dincolo de care cartea rămîne numai un util îndreptar despre fotbalul brazilian și idolii lui.

Ovidiu IOANIȚOAIA

OMAGIU MERITAT TRADIȚIILOR *)

Istoria oricărui neam, în orice domeniu de manifestare vitală, are nevoie de cărți fundamentale care să-i ducă vestea și tradițiile spre viitorime, pînă la perenitate. Nu ne sfiim a trece în rîndul acestui fel de cărți, excelentul studiu al soților Maria și Nicolae Postolache, tineri profesori de formații diferite (ea — filolog, el — dascăl de educație fizică) care au cutezat (la vîrsta acumulărilor, nicidecum a sintezelor) să ne ofere unul dintre cele mai trebuincioase și splendide daruri ce se putea face și așa săracei bibliografii sportive românești.

Autorii au întreprins o vastă operă de cercetare — de la izvoarele arheologice pînă la documentele de arhivă — pentru a ne supune rodul compact al travaliului lor, sub titlul cuprinzător și grăitor: „Tradițiile sportive ale românilor". Într-un domeniu în care, la aceeași scară, doar „Palestrica" lui C. Kirițescu a trasat jaloanele, studiul soților Postolache pune cel mai util instrument de lucru la îndemîna celor ce intenționează să atace din plin — și ziua pare să nu fie departe — istoria exhaustivă a educației fizice și sportului din România.

Volumul de care ne ocupăm urmărește evoluția și dezvoltarea continuă a fenomenului sportiv la poporul nostru, parcurgînd cu aviditate, cu pasiune, dar și cu pricepere, izvoarele aparent indirecte ale etnografiei, folclorului, istoriei, culegînd, comparînd, sistematizînd și în final recompunînd cu minuție și erudiție miraculoasă (pentru vîrsta autorilor) tabloul tradițiilor sportive românești. Demonstrația palpabilă a cercetătorilor ne îndreptățește să constatăm cu mîndrie locul important al educației fizice în ierarhia celorlalte valori ale culturii naționale.

Munca celor doi autori este, extrem de prețioasă, dincolo de considerația frivolă potrivit căreia orice cercetare istorică ar fi la urma urmei operă de compilație. Știința culegerii datelor, corelarea lor și așezarea într-un sistem pe care-l revelează cu pregnanță sumarul — iată virtuțile care onorează pe autori.

Abundența inspirației din domeniul folclorului este explicabilă într-un domeniu în care datele de certitudine istorică adesea lipsesc. În schimb, referirile la balade, cîntece bătrînești, legende sau basme, dar mai ales citatele din ele împrumută volumului deliciile unei cărți de lectură, dincolo de valoarea strict documentară.

Am consultat cu indicibilă satisfacție volumul căruia — în condițiile unicității și priorității — este indecent a-i căuta imperfecțiile neesențiale. Observațiile ce le facem vizează doar o ediție viitoare, investigațiile viitoare ale autorilor, pe care le nădăjduim neîntrerupte. Am sugera o atenție mai mare tradițiilor educației fizice și sportului din provinciile istorice Transilvania și Banat (de exemplu, influența exercițiilor corporale ale taboriților lui Zizka asupra trupelor lui Doja sau ale Huniazilor; tradițiile vechilor cluburi sportive românești de la Oravița etc.), cercetarea influenței pe care au putut-o avea tradițiile sportive ale naționalităților conlocuitoare (de exemplu lupta tătărească, numită kureș, în Dobrogea etc.); o mai bogată ilustrare a volumului (din care n-ar trebui să lipsească reproducerile basoreliefurilor cu gladiatori și suliițaș de la Constanța, imaginea strigilurilor de la același muzeu, buzduganele junilor de la Brașov, alte vestigii arheologice cu caracter sportiv, planul amfiteatrului de la Sarmizegetusa etc.).

Oricum, de aci înainte, cea mai vagă intenție de a cerceta istoria sportului românesc nu se va putea lipsi de excelentul aport al operei soților Postolache.

Victor BANCIULESCU

*) N. POSTOLACHE, M. POSTOLACHE: **„Tradițiile sportive ale românilor"**, Editura C.N.E.F.S., 1969, 344 pag., 16 lei.

„CICLISM" ÎN LIBRĂRII! *)

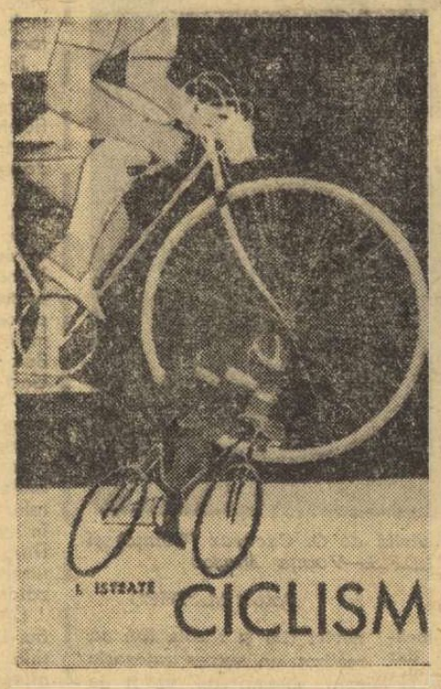

Anul acesta, după o lungă și regretabilă pauză, în librării a apărut o nouă carte de ciclism. Este vorba de lucrarea intitulată simplu și sugestiv *„Ciclism"*, datorată prof. *Ilie Istrate*, membru al Biroului F.R. Ciclism, președinte al colegiului central al antrenorilor. Autorul a sintetizat, în cele 270 de pagini ale cărții, îndelungata experiență a unor cunoscuți alergători și antrenori, din țară și de peste hotare, a adăugat unor teorii rezultatele practice ale experimentării lor, a adus o contribuție personală la interpretarea unor fenomene proprii ciclismului. Deosebit de important este și faptul că această lucrare scoate în evidență posibilitățile de valorificare, în pregătirea rutierilor și pistarzilor, a metodelor de antrenament din alte sporturi.

Împărțită în opt capitole, lucrarea acordă o mare pondere *conținutului* și *metodicii antrenamentului*. În cele peste 200 de pagini dedicate acestor probleme majore, prof. Ilie Istrate aduce la cunoștința antrenorilor și tehnicienilor sportului nostru cu pedale o serie de noutăți în ceea ce privește selecția, dinamica eforturilor în antrenament, în alegerea exercițiilor de mare eficiență pentru pregătirea fizică a ciclistului, în completarea cunoștințelor în vastul domeniu al tacticii, în metodica antrenamentului (metoda antrenamentului psihotonic), precum și în alimentația ciclistului.

Pentru antrenorii și tehnicienii sportului nostru cu pedale, pentru cicliști chiar, lucrarea constituie un prețios îndreptar în activitatea lor, un consultant de nădejde care, în unele ocazii, poate să contribuie la elucidarea unor probleme. Capitolul dedicat planificării antrenamentului conține date prețioase. El se adresează direct celor ce se ocupă de tinerii rutieri și abordează importanta problemă a modulului cum este gradat efortul acestor oameni ce pășesc pe dura cale a sportului cu pedale, mijloacele prin care un antrenament greu, îndeobște arid, poate să devină atractiv.

Așadar, subliniind din nou faptul că literaturii restrînse a ciclismului nostru i s-a mai adăugat o nouă lucrare, recomand tuturor celor ce se ocupă de soarta sportului cu pedale studiul lucrării prof. Ilie Istrate, intitulat „Ciclism".

prof. Ion STOICA
maestru al sportului

* „CICLISM" — *Editura Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, 270 pagini, 12 lei.*

Cărți mult așteptate

În sfîrșit, a apărut în vitrinele librăriilor și va poposi sub veioza noastră **„Olimpiada mexicană"**, o carte densă, scrisă dinamic, care chiar la un an de la desfășurarea Jocurilor are forța de a actualiza întrecerile de proporții epice de la Ciudad de Mexico.

Ați mai cumpărat, desigur, învățămintele de la europenele de baschet **„Cu baschetbaliștii români în Finlanda"** scrisă de V. Albulescu și biografia Elenei Leușteanu povestită pasionant de Petre Dungaciu. Și ați citit, cu interes și plăcere, a doua carte sportivă a lui Dan Deșliu (de ce abia a doua, cînd Dan Deșliu e de atîta vreme între noi?). Titlu seducător **„Luminile arenei"**, inspirat parcă de Chaplin, și pagini vii ca stadionul, lirice, satirice, epice.

Ar fi nedrept să spunem că astăzi cititorul sportiv, indiferent de pasiunea și profilul lui, nu are ce citi. Poate mai sînt sporturi nevoit nedreptățite, dar curînd și ele își vor primi dreptul la cunoaștere și popularizare.

Trebuie, totuși, spus ceva semnificativ și promițător. În sportul în care au apărut, dintre sportivi, condeie tehnice sau literare de talent, acolo s-au publicat sau se vor publica și mai multe cărți. Ne bucură că sporturile de iarnă, atît de mult timp neînțelese, au devenit astăzi obiectiv principal.

Mihai Bîră, fost campion mondial universitar, va publica curînd o prețioasă carte despre schiul alpin, în timp ce Ioan Matei, fost schior de performanță, dar și conducător al lotului de bob, a prezentat editurii o foarte documentată lucrare despre bob.

Ne lipsesc cărți despre patinaj și, de ce nu ne-am mărturisi regretul și poate speranța, o sinteză a Jocurilor Olimpice de iarnă.

Masiv este asaltul clujenilor la editura noastră de specialitate. După cartea de amintiri a mereu tînărului Albin Morariu, veți citi acum (cu viteză de 10,4 sec. la suta de cuvinte) mărturiile lui Moina despre tot ce a însemnat el și generația lui romantică în atletismul românesc.

Stimulați de sărbătoarea emoționantă a aniversării semicentenarului „U" și alți clujeni au scris cărți de valoare. Profesorul V. Cirligeiu face un „essai" reușit cu o lucrare despre rugby, iar Albin Morariu și Dorin Almășan evocă figura luminoasă a lui Iuliu Hațieganu, arătînd documentat contribuția lui la dezvoltarea ideii de educație fizică în România.

Ne pare rău că rodul unei atente munci colective, sub conducerea și la îndemnul dr. Onoriu Chețianu — **„Metodica pregătirii copiilor și a juniorilor"** — nu a putut apare pînă astăzi.

Înainte chiar de revelion și de lectura Almanahului ziarului SPORTUL, poate vom avea plăcerea să citim Neagu Rădulescu (**Napoleon fugea repede**) și noua carte a lui Ioan Chirilă, precum și alte surprize, pe care ni le rezervă, încă, editura.

Sînt mult așteptate **„Istoricul sporturilor din România"** (E. Ghibu—I. Todan), **„Sportivi sub cupola academiei"** (V. Firoiu) și, de ce n-am mărturisi-o, cartea lui Al. Iorga despre **„Yoga"**.

Iarna este anotimpul cel mai prielnic lecturii. Dar așa cum sportul nu mai este de sezon, credem că nici lectura nu trebuie legată de anotimp.

Interesul și pasiunea pentru un lucru ne trimit spre el oricînd și la orice oră. Totul este înțelegerea pe care i-o dăm și ecoul pe care acesta îl are în noi.

Virgil LUDU

meditații inocente

Nea Teniță e pensionar de vreo cîțiva ani. Stă la capul liniei tramvaiului 10: în Străulești-City, cum spune el. Are mult umor, multă fantezie și mai ales enorm de multe idei. (Ca orice pensionar burlac de margine de oraș). Afară de idei și de o boltă cu viță, roditoare toamna a unui molan violet, iute ca ardeiul, nea Teniță mai are un puț american în fundul curții și o tăbliță de mic producător, ancorată discret la poartă: ZILNIC BORȘ PROASPĂT.

— Marii bucătari ai lumii au fost întotdeauna bărbați, nu femeile, mi-a declarat odată. Brillat-Savarin, inventatorul savarinei, era la vremea lui magistrat, iar în orele libere o dădea pe dulciuri și piftii. Sau bucătarul prințului Ăluia al Franței, Condé, care, nesosindu-i la timp nu-ș-ce soi de vietăți marine pentru o masă oferită de prinț regelui, s-a considerat dezonorat și s-a străpuns cu sabia — cum îi chema, domnule... ah, da: Vatel. Caracter dur. Ca să nu mai vorbesc de generalul roman Lucullus, care ne-a transmis marca unui picant muștar de altădată, cu gust grozav de ambră. De ce n-aș prepara și eu astăzi, un borș personal de tip splendid? Morții cu morții, vii cu vii.

După-amiezele de vară, nea Teniță stă solitar în curticica lui din Străulești-City, plină de clematite și begonii. Stă în izmene albe, lungi și maiou negru (reminiscențe ale unei iubiri pierdute definitiv în ani: Venusul), și așteaptă să-i pice careva la „o tablă".

— Comitem o gravă, ireparabilă eroare că nu dăm însemnătatea cuvenită jocului de table. În fond, mi-a spus deunăzi, ce aveți cu tablele? Adică șahul, protăpindu-te tot pe un scaun, da' mutînd după un zdravăn efort mintal o piesă din opt în opt ore, e SPORT — și tablele nu-s.

— Mde...

— Nici un „mde". M-am gîndit de mult să-i sesizez pe cei în drept, da' ba cu una, ba cu alta, uite așa pe negîndite mi-a trecut viața, m-am pensionat și n-am mai sesizat pe nimeni. Știu că ești receptiv și înimos față de alții: te sesizez pe dumneata. Îa vezi, poate o aranjăm într-un fel, că table joacă toți în țara asta, cu mic — cu mare. E un joc popular la noi, la fel de popular ca hocheiul pe iarbă, parașutismul cu cădere la punct fix sau Neimbînzita Angelica. Nu e un joc de stadion, o mărturisesc deschis, ci un joc de intimitate și ambianță, de perseverență, dibăcie și rezistență. Un joc de largă audiență, jocul în care doar cine știe cîștigă, spre diferență de alte discipline unde cîștigă și cei care nu știu. Dar la urma-urmelor, ce-i sportul? Să consultăm dicționarul: „Practica metodică a exercițiilor fizice în vederea perfecționării nu numai a corpului uman, ci și a spiritului, a anumitor calități, cum sînt: loialitatea, energia, decizia, etc." ...aud? Loialitate? Mamma mia, se pot juca altfel tablele? Sigur, mai există și excepții — un amic al meu de la „Nufărul" de-o pildă, care dă cam ciudat cu zaru', dar cazuri d-astea sînt puse imediat la punct. Energie? Numai energie îți trebuie ca să joci table! Fără energie ești victimă sigură în mîna adversarului. Decizie... haida-de! Le-avem, domnule, le-avem, le-avem cu vîrf și îndesat. Jucătorul de table este un scratch ideal: nu va beneficia niciînd de avantaje sau handicapuri; spre deosebire de alte întreceri sportive, el va juca pînă la victoria totală și ireversibilă. P-ormă, ca vechii elini ai Olimpiadelor, la jocul de table noi scontăm și ne sprijinim pe factorul formă, pe factorul psihic, pe factorul de nivel spiritual, intelectual. Poți oare juca table, dacă n-ai limbaj sau gestică adecvate? Nu poți. Vocabularul la table este expresia cea mai înaintată a nimicirii adversarului. Ca dantelăria unei combinații centru-extremă-centrare careu-șut: șesbeș-gherlă-dușbeș-un pui scos afară. Nu, tablele se încadrează exact, absolut exact în definiția dată sportului. Și ține seama că nu ți-am citat o definiție oarecare. Ți-am citat definiția dată de Larousse. Recunoști că un Larousse este un Larousse. Atunci? Atunci de ce sînt huliți jucătorii de table de pe băncile din Cișmigiu, (adevărate pepiniere de viitori maeștri), și nu sînt hulite zbierătele Hyde-Park-ului nostru autohton dintr-una din rotondele aceluiași Cișmigiu, pepiniera actualilor microbiști ai fotbalului, necontrolați în identitate, caracter și expresii?

S-a oprit și m-a privit drept în ochi. O picătură mică, nu mai mare ca picătura lăsată de pipeta unui Rhinosept, i-a lunecat din ochiul sting spre bărbie.

— ...Ah, trăi-voi oare vreodată clipa în care, în sala de la Floreasca, feeric luminată și bîzîind de spectatori ca un stup burduhănit cu albine, am să asist la un simultan al celor mai buni dintre noi... un turnir al constănțenilor, cu cei din Brăila, de exemplu? Toți în maiouri roșii, pantaloni galbeni, tenișî de baschet albaștri... TIME! Și la fiecare masă cu chibiții respectivi, aleși prin tragere la sorți de Loto-Pronosport, în timp ce încurajările frenetice urcă sub bolți, iar crainicii comentează febril: — Negru dă un 6... celălalt zar se-nvîrte încă, s-a oprit, alt 6, stimați concetățeni — deci 6/6 și negru rămîne cu patru puluri în casă, albul are trei puluri, dar stă incomparabil mai prost, are la doi un pul... e rîndul ca albu să dea acum cu zaru — dă cu 1 albule, dă cu 1, căci știm cu toții din ce os și mai ales din ce fel de genunchi e confecționat minusculul zar... albu a dat, nu strigați, tovarăși, nu vă agitați, e nevoie de liniște, de concentrare, orice dublă e bună! Albu a terminat de dat, trebuie să mărturisim că am asistat la o aruncare elegantă, de rutină și precizie, un forehand clasic de maestru irezistibil... A DAT CU 1! A DAT CU 1...!

— Nu, am impresia certă, dezolantă, că nu voi trăi niciodată o astfel de clipă.

...Și eu cam am impresia asta, nea Teniță. Dar, chi lo sa? Poate ești precursorul unei idei măreț, nebunești, așa cum a fost ideea ajungerii omului pe lună. A ajuns, totuși, și va ajunge în continuare. Oricum, sînt sigur că va veni un timp în care fotbalul se va perima, rugbyul se va perima, atletismul se va perima, chiar și discuțiile pentru alcătuirea unei naționale cu Dobrin sau fără se vor perima: totul se va perima și se va reduce la benzi magnetizate, la diapozitive, filme în relief și excitații noi pe sistemul audio-video. Omul va deveni tot mai moliu, iar roboții universali din ce în ce mai perfecționați și puternici. Dar noi nu vom abandona niciodată două chestii, două chestii care țin de însăși structura noastră: nu vom abandona fotbalul și tablele. Cînd vom rămîne doar cu astea două, cu fotbalul și cu tablele (table se joacă și acum pe stadioane, în așteptarea meciurilor-cheie), pot să-mi pun mîna pe frigare ca prietenul Mucius Scaevola, că tablele vor fi ridicate la rangul de Federație, cu anexele respective: campionat de divizie, de cupă, de orașe-tîrguri, etc. Și eu și dumneata vom fi atunci de mult oale și ulcele. Lasă însă în hîrtiile matale de familie, schema organizatorică și gîndurile spuse mie: baremi să avem satisfacția că ideea n-a fost importată ca alte idei. Și mari vom fi, bust vom avea, înțelegi nea Teniță?

Al. STRUȚEANU